

RAADSVOORSTEL

DATUM 24 oktober 2022
ONDERWERP RV Doorontwikkeling Participatiebeleid in Koggenland
PORTEFEUILLEHOUDER M. Bonsen-Lemmers
PROGRAMMA Programma I: Dienstverlening & Bestuur
BELEIDSVELD Algemeen bestuur
ZAAKNUMMER ZK21000139
DOCUMENTNUMMER 21.0012098

AANLEIDING In uw vergadering van 5 juli 2021 heeft u de Raadsopdracht 'doorontwikkeling inwonerparticipatie' vastgesteld. In deze raadsopdracht heeft u ons college een aantal uitgangspunten meegegeven voor het verder vorm geven van participatiebeleid in Koggenland. Via dit voorstel biedt het college u de Beleidsnota 'Doorontwikkeling Participatie in Koggenland' ter vaststelling aan. In de nota is mede aan de hand van de raadsopdracht de gewenste aanpak uitgewerkt. De beleidsnota voorziet daarnaast ook in de verdere aanpak van de Doeteams in onze gemeente en de positie van de Dorpsraden; ingegaan wordt op het Uitdaagrecht en de daarmee samenhangende nieuwe Participatieverordening Koggenland. Daarnaast bevat de beleidsnota voorstellen over de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan de participatie verplichtingen die verband houden met de Omgevingswet.

KADER

- Raadsopdracht doorontwikkeling participatie Koggenland (5 juli 2021);
- Wetsvoorstel Burgerparticipatie op decentraal niveau;
- Omgevingswet;

WIJ STELLEN VOOR

1. De Beleidsnota 'Doorontwikkeling Participatie in Koggenland' vast te stellen;
2. De 'Participatieverordening gemeente Koggenland 2022' vast te stellen;
3. Het jaarlijks budget voor Doeteams Koggenland met ingang van 2023 structureel te verhogen met een bedrag van € 25.000,-;
4. Om met ingang van 2023 een structureel bedrag van € 5.000,- beschikbaar te stellen voor het subsidiëren van Dorpsraden;

BEOOGD RESULTAAT Dit voorstel voorziet in de wijze waarop de gemeente Koggenland haar Participatiebeleid wil door ontwikkelen. Hiertoe zijn een Beleidsnota en Participatieverordening opgesteld die aan uw raad ter vaststelling worden aangeboden. Deze documenten omvatten de uitwerking van de Raadsopdracht d.d. 5 juli 2021, in samenhang met het 'wetsvoorstel Burgerparticipatie op decentraal niveau' en met de Omgevingswet. Daarnaast is het voorstel gericht op financiële ondersteuning van Doeteams en Dorpsraden.

ONDERBOUWING In dit voorstel krijgt uw raad vier beslispunten voorgelegd. Per besispunt treft u hier de onderbouwing voor:

1. De Beleidsnota 'Doorontwikkeling Participatie in Koggenland' vast te stellen;
Op 5 juli 2021 heeft uw raad ingestemd met de Raadsopdracht die voorziet in de doorontwikkeling van ons participatiebeleid. De Beleidsnota die u hierbij ter vaststelling krijgt aangeboden voorziet in de uitwerking van deze raadsopdracht.

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

Verder is in de Beleidsnota aandacht - mede ingegeven door de wensen van de gemeenteraad - voor de positie van Dorpsraden en voor de verdere aanpak van de Doeteams (een vorm van Uitdaagrecht, zoals bedoeld in het wetsvoorstel Burgerparticipatie op decentraal niveau). Tot slot is in de Beleidsnota aansluiting gezocht met de vereisten rond participatie die de Omgevingswet met zich meebrengt.

In de Beleidsnota zijn een aantal voorstellen opgenomen die uiteraard voortvloeien uit bovenstaande. In het kort betreft het de volgende voorstellen:

- **Raadsopdracht:**

- Thematische denktanks:

Het inzetten van thematische denktanks kan een waardevol instrument zijn bij het vorm geven aan participatie.

De vorm kan zowel gericht zijn op specifieke doelgroepen maar kan ook gericht zijn op specifieke thema's.

Voorgesteld wordt dan ook dat deze instrumenten ingezet kunnen worden bij de vormgeving van participatie trajecten.

Bij de start van een traject zal vooraf bepaald worden op welke wijze een thematische denktank wordt ingezet. Dit kan plaatsvinden op verzoek van de gemeenteraad (bijvoorbeeld via een raadsopdracht, waarin naast het stellen van kaders óók het participatieproces wordt benoemd). Vanuit het college kan dit via de bestaande projectopdrachten.

- Inwonerpanel:

Het inzetten van ons digitaal inwonerpanel wordt als een waardevol instrument gezien om de opvatting van onze inwoners (immers de omvang van het panel is zodanig groot dat deze als representatief wordt beschouwd) te inventariseren. Het resultaat van de raadpleging levert een bijdrage aan beleidsvoorbereiding, het versterkt de kwaliteit van de oriëntatie op een bepaald onderwerp. Het draagt bovendien bij aan de kwaliteit van de besluitvorming door college en of gemeenteraad. Immers de opvatting van onze inwoners maakt onderdeel uit van de afwegingen die leiden tot een bepaald besluit.

Wij zijn dan ook sterk voorstander hiervan en het voorstel luidt dan ook tot het verder inzetten van ons inwonerpanel. Het kan dan gaan over onderzoeken gemeente breed, maar ook gericht op één of meerdere dorpen of een specifieke doelgroep (ouderen, jongeren, ondernemers).

- Meer raad in de gemeente:

Het derde- en laatste element van de door de gemeenteraad kansrijk geachte 'instrumenten' betreft het vorm geven aan 'meer raad in de gemeente'. Daarbij is bij de vaststelling van de raadsopdracht aangegeven dat daarbij gedacht kan worden aan het vergaderen van de gemeenteraad op locatie over onderwerpen die direct gerelateerd zijn aan een onderwerp dat speelt in één van onze dorpen. Deze aanpak maakt deel uit van het ontwikkelingstraject van de gemeenteraad, waarbij nog meer voorstellen gedaan zijn om de raad meer én sterker in positie te brengen, onder andere gericht op de relatie met de inwoners. 'Meer raad in de gemeente' is daar dus één van, maar er moet in dit verband ook nadrukkelijk gedacht worden aan mogelijkheden die het reglement van orde biedt dat voor de gemeenteraad geldt. Op dit moment zijn concrete voorstellen hiervoor nog niet benoembaar. Om die reden worden deze dan ook niet verder uitgewerkt in deze Beleidsnota. Ons college gaat ervan uit dat een eerste behandeling van voorstellen in dit kader eerst door het Presidium geagendeerd moet worden.

- **Verder met Doeteams:**

De aanpak om via Doeteams de betrokkenheid van inwoners bij hun dorp én dorpsgemeenschap te vergroten wordt voortgezet. Een Doeteam kan onder voorwaarden ook taken van de gemeente 'overnemen'. Dan is er sprake van 'uitdaagrecht' zoals bedoeld in het wetsvoorstel Burgerparticipatie op decentraal niveau.

De opgedane ervaringen leiden tot een aantal aanpassingen in de bestaande aanpak;

- Bij de start van een Doeteam wordt een overeenkomst opgesteld tussen Doeteam en de gemeente waarin vastgelegd wordt wat het doel van het Doeteam is, welke wederzijdse verwachtingen gelden;
- Daarbij wordt ook bepaald welk budget beschikbaar is én wat de gewenste inzet vanuit de gemeentelijke organisatie kan worden, inclusief de termijn/tijdspad;
- In de situatie dat een Doeteam werkelijk taken van de gemeente 'overneemt' is de Participatieverordening van toepassing.

We verwachten dat door de organisatieverandering de inzet van de ambtelijke capaciteit beter is te managen, mede door de inzet van gebiedsregisseurs. Tenslotte wordt voorgesteld om de Programmabegroting met ingang van 2023 te wijzigen vanwege de verhoging van het bestaande 'budget Doeteams' met een bedrag van €25.000 naar € 50.000,- structureel. Initiatieven van Doeteams kunnen gedekt worden vanuit dit budget, waarbij geldt dat er sprake is van een subsidieplafond per jaar. De dekking vanuit de Reserve Vitaal Platteland vervalt vanaf 2023 hiermee.

- **Dorpsraden:**

Het bestaan van Dorpsraden in Koggenland wordt beschouwd als een waardevol orgaan voor versterking van de leefbaarheid in dorpen én kunnen een bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van participatie van inwoners en organisaties. Voorgesteld wordt om met ingang van 2023 in het Subsidieprogramma rekening te houden met een bedrag van € 5.000,- voor subsidiëring van dorpsraden in Koggenland. De bestaande subsidieregeling Maatschappelijke Subsidies (hoofdstuk 7 van de subsidieregeling) wordt hiervoor aangepast (het vaststellen van de beleidsregel is een collegebevoegdheid).

- **Omgevingswet:**

De Omgevingswet introduceert nieuwe planvormen (de Omgevingsvisie, het Programma en het Omgevingsplan). Wij stellen voor het participatieproces behorende bij die planvormen in te richten zoals is samengevat in de figuur 'samenvatting participatievormen bij de nieuwe instrumenten van de Omgevingswet'.

In de Beleidsnota onderbouwen we de keuze om vergunning aanvragers, bovenop de wettelijke eis geen extra participatieverplichting op te leggen.

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

2. De 'Participatieverordening gemeente Koggenland 2022' vast te stellen;

De Participatieverordening Koggenland die gelijktijdig bij deze Beleidsnota ter vaststelling aan uw raad wordt aangeboden voorziet in ruimere participatiemogelijkheden voor inwoners en belanghebbenden dan alleen de bestaande inspraakmogelijkheden. Deze verordening vloeit mede voort uit het wetsvoorstel Burgerparticipatie op decentraal niveau. Bij de opstelling ervan is gebruik gemaakt van de Modelverordening van de VNG. De verruiming die de verordening biedt sluit aan bij de voornemens die opgenomen zijn in de Beleidsnota. De bestaande Inspraakverordening (2017) wordt gelijktijdig bij dit besluit ingetrokken.

3. Het jaarlijks budget voor Doeteams Koggenland met ingang van 2023 structureel te verhogen met een bedrag van € 25.000,-;

Zoals bij beslispoint 1 is aangegeven wordt uw raad voorgesteld om met ingang van het volgende begrotingsjaar (2023) het jaarlijkse budget voor Doeteams te verhogen met een bedrag van €25.000. Er ontstaat dan een structurele ruimte van € 50.000,- per jaar. Hiermee kunnen initiatieven van Doeteams (in de praktijk betreft het veelal investeringen in de openbare ruimte) gekapitaliseerd worden volgens de BBV richtlijnen.

Uitgaande van € 50.000,- per jaar en een afschrijvingstermijn van bijvoorbeeld 10 jaar ontstaat er een investeringsruimte van 4 á 5 ton per jaar. De ervaringen van de laatste vijf jaar hebben uitgewezen dat er in totaal voor zo'n € 400.000,- beroep is gedaan op de bestaande reserve Vitaal Platteland. Met een jaarlijks budget van € 50.000,- moet voor de komende jaren voldoende ruimte zijn om initiatieven te honoreren. Uw raad kan uiteraard altijd besluiten om aanvullend budget beschikbaar te stellen indien nodig. Dit zou van toepassing kunnen zijn bijvoorbeeld bij éénmalige initiatieven die een (te) groot beslag doen op het beschikbare budget in enig jaar.

De huidige dekking vanuit de Reserve Vitaal Platteland kan ten gevolge van deze aanpassing vervallen met ingang van 2023.

Zoals in de Beleidsnota is aangegeven is het van belang om bij aanvragen, die zoals gezegd veel relatie hebben met de openbare ruimte, een toets te doen naar ruimte in bestaande (meerjaren)onderhoudsplannen.

4. Met ingang van 2023 een structureel bedrag van € 5.000,- beschikbaar te stellen voor het subsidiëren van Dorpsraden;

Ook met betrekking tot dit voorstel treft u de onderbouwing aan bij het eerste beslispoint van dit voorstel. Indien uw raad dit accordeert kunnen aanvragen vanuit bestaande en/of nieuwe Dorpsraden voor een subsidie gehonoreerd worden.

KANTTEKENINGEN In de Beleidsnota die ter vaststelling bij uw raad voorligt zijn de beslispointen uitvoerig beschreven en onderbouwd. Daarbij is ook ingegaan op alternatieven en kanttekeningen.

FINANCIËN Dit voorstel heeft, zoals uit de beslispointen 3 en 4 blijkt, structurele financiële

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

consequenties vanaf het begrotingsjaar 2023.

DUURZAAMHEID	Niet specifiek. Uiteraard kunnen initiatieven van Doeteams een relatie hebben met duurzaamheid.
ALTERNATIEVE MOGELIJKHEDEN	Uw raad kan besluiten om bepaalde elementen uit de Beleidsnota niet over te nemen. Met uitzondering van het bepaalde rond de Omgevingswet én het wetsvoorstel 'Burgerparticipatie op decentraal niveau' (indien deze wordt geaccordeerd door het parlement) liggen er geen wettelijke verplichtingen. De voorstellen die in de Beleidsnota zijn opgenomen richten zich dus vooral op lokale keuzes, keuzes die uw raad in zijn geheel kan overnemen of onderdelen daarvan.
PACT VAN WESTFRIESLAND	n.v.t.
COMMUNICATIE	Uw besluit wordt via de geëigende kanalen bekendgemaakt. De Participatieverordening Koggenland 2022 wordt gepubliceerd.
VERVOLG	De uitvoering van de Beleidsnota wordt ná besluitvorming ter hand genomen door ons college. Uw raad heeft zelf nog een actie met betrekking tot het onderdeel 'meer raad in de gemeente'.
BIJLAGEN	1. Beleidsnota Participatie in Koggenland; 2. Participatieverordening Koggenland 2022;

Datum college: 20 september 2022

Burgemeester en wethouders van Koggenland.